

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. J. F.**, bývajúceho vo V., zastúpeného Mgr. J. M., advokátom so sídlom v L., T., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni**, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, **o návrhu na povolenie obnovy konania**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 17 C 119/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. januára 2012, sp. zn. 14 Co 36/2012 v spojení s opravným uznesením z 31. júla 2012, sp. zn. 14 Co 36/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec uznesením z 10. novembra 2011, č. k. 17 C 119/2011-13 v spojení s opravným uznesením z 26. júna 2012, č. k. 17 C 119/2011-58 návrh žalobcu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12 C 111/2005 (ďalej len „návrh na obnovu konania“) povolil s tým, že v novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd aj o náhrade trov konania. Právne vec posúdil podľa § 228 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), § 228 ods. 3 O.s.p., § 230 ods. 1 a 3 O.s.p., § 232 ods. 1 a 2 O.s.p., § 234 ods. 1 O.s.p. a § 235 ods. 1 a 3 O.s.p. Okresný súd konštatoval, že rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, ktoré sú podkladom pre podanie návrhu na obnovu konania, nadobudli právoplatnosť 28. apríla 2011 a žalobca sa o dôvode obnovy konania dozvedel potom, ako mu bol rozsudok odvolacieho súdu 28. apríla 2011 doručený. Subjektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania tak podľa jeho názoru začala plynúť až nasledujúcim dňom po doručení predmetného rozsudku odvolacieho súdu, t. j. 29. apríla 2011. Na základe uvedených skutkových záverov mal okresný súd za to, že návrh na obnovu konania bol podaný v objektívnej trojročnej a zároveň

aj v subjektívnej trojmesačnej lehote. Pretože podľa názoru okresného súdu boli splnené aj všetky ostatné podmienky pre povolenie obnovy konania, túto povolil a zároveň rozhodol, že v novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne súd aj o náhrade trov pôvodného konania i konania o obnove.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 30. januára 2012, sp. zn. 14 Co 36/2012 v spojení s opravným uznesením z 31. júla 2012, sp. zn. 14 Co 36/2012 uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh žalobcu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12 C 111/2005 zamietol. Právne vec posúdil podľa § 230 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podľa týchto ustanovení návrh na obnovu konania treba podať v subjektívnej trojmesačnej lehote počítanej odo dňa, keď sa ten, kto návrh na obnovu podáva, dozvedel o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ju mohol uplatniť. Od právoplatnosti rozsudku začína podľa jeho názoru plynúť len objektívna trojročná lehota na podanie návrhu na obnovu. Uviedol, že zákonodarca nemal v úmysle plynutie subjektívnej trojmesačnej lehoty počítat tiež od právoplatnosti rozhodnutia, ktoré je podkladom pre podanie návrhu na obnovu, ale práve od subjektívneho momentu, teda dozvedenia sa o tomto dôvode. Takýmto momentom je podľa jeho názoru nepochybne už samotné vyhlásenie rozhodnutia na pojednávaní za predpokladu, že sa ho účastník zúčastnil. Pretože žalobca sa pojednávania Krajského súdu v Banskej Bystrici, konaného 16. marca 2011 zúčastnil, vypočul si na tomto pojednávaní rozsudok, od tohto dňa mu potom začala plynúť subjektívna trojmesačná lehota na podanie návrhu na obnovu konania. Keď žalobca návrh na obnovu konania podal až 28. júla 2011, podal ho po uplynutí tejto prekluzívnej lehoty. Z dôvodu oneskoreného podania návrhu na obnovu konania a neprípustnosti navrátenia tejto lehoty, bolo rozhodnutie okresného súdu podľa názoru odvolacieho súdu nesprávne a odvolací súd ho zmenil tak, že návrh žalobcu na povolenie obnovy konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca podľa § 236 O.s.p. v spojení s § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p., z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dovolateľ uviedol, že ak je dôvodom obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. rozhodnutie súdu, ktoré účastník konania nemohol bez svojej viny v pôvodnom konaní použiť, môže ním byť iba právoplatné rozhodnutie. Iba takéto rozhodnutie je pre súd ako štátny orgán záväzné podľa § 159 ods. 2

O.s.p. Len také rozhodnutie môže byť spôsobilým rozhodnutím na jeho uplatnenie ako dôvodu obnovy konania a nie neprávoplatné rozhodnutie. Subjektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania začína podľa jeho názoru plynúť účastníkovi, ktorý bol zároveň aj účastníkom konania, v ktorom bolo vydané nové rozhodnutie odvolacieho súdu, najskôr od doručenia nového rozhodnutia. Až z doručeného rozhodnutia sa totiž môže dozvedieť nielen výrok, ale aj úplné dôvody nového rozhodnutia, ktoré je podkladom návrhu na obnovu konania.

Žalovaná sa vo vyjadrení k dovolaniu stotožnila s rozhodnutím odvolacieho súdu a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhla dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 a 2 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Jeho úpravou v občianskom súdnom konaní je dotknutý princíp nezmeniteľnosti a záväznosti rozhodnutí súdov, ktoré nadobudli právoplatnosť. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 O.s.p. a § 239 O.s.p.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením, preto prípustnosť dovolania proti tomuto rozhodnutiu bolo potrebné skúmať podľa § 237 O.s.p. a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p., dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa.

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. viazaný rozsahom dovolania

i uplatnenými dovolacími dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež inými vadami len vtedy, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Zákonné ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Existencia niektorej z vyššie uvedených väd nebola dovolacím súdom v konaní zistená, ani dovolateľom namietaná.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je dovolaním namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Existencia ani tejto vady nebola dovolateľom namietaná, ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Dovolateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V ďalšom sa dovolací súd zameral na posúdenie danosti tohto dovolacieho dôvodu.

Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Predmetom konania v danej veci bol návrh na obnovu konania. Sporným bol okamih začatia plynutia subjektívnej trojmesačnej lehoty na podanie tohto návrhu.

Podľa § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p., právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Podľa § 230 ods. 1 O.s.p., návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

Podľa § 230 ods. 2 O.s.p., po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku možno návrh podať len z dôvodu uvedeného v písm. a/ až e/ O.s.p.

Podľa § 230 ods. 3 O.s.p., navrátenie lehoty na obnovu konania nie je prípustné.

V danej veci žalobca napadol návrhom na obnovu konania právoplatný rozsudok z dôvodu, že je tu rozhodnutie, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a ktoré môže privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Jednou z podmienok povolenia obnovy konania je včasné podanie návrhu na obnovu konania. Súdny preto správne v danej veci skúmali dodržanie subjektívnej trojmesačnej lehoty (§ 230 ods. 1 O.s.p.), ktorej navrátenie nie je prípustné (§ 230 ods. 3 O.s.p.). Začiatok plynutia tejto lehoty posúdili rozdielne. Okresný súd mal za to, že subjektívna lehota začína plynúť prvým dňom nasledujúcim po doručení písomného vyhotovenia rozhodnutia (29. apríla 2011), zatiaľ čo odvolací súd bol toho názoru, že začína plynúť už od vyhlásenia rozhodnutia na pojednávaní odvolacieho súdu (16. marca 2011), na ktorom sa žalobca zúčastnil, a teda aj dozvedel o dôvode obnovy konania.

V preskúmvanej veci sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje so záverom odvolacieho súdu a na doplnenie uvádza. Ak je ako dôvod obnovy konania uplatňované súdne rozhodnutie v zmysle § 228 ods. 1 O.s.p., je potrebné návrh podať do troch mesiacov od doby, kedy sa o tomto dôvode účastník dozvedel. Táto trojmesačná lehota je lehotou subjektívnou, to znamená, že začína plynúť od subjektívneho momentu, inak povedané od okamihu, resp. dňa, keď sa účastník dozvedel o súdnom rozhodnutí. Pretože v danej veci je týmto rozhodnutím uznesenie odvolacieho súdu, ktoré bolo vyhlásené na pojednávaní

odvolacieho súdu 16. marca 2011, mohlo sa tak stať najskôr 16. marca 2011 za predpokladu, že sa účastník pojednávania zúčastnil a dozvedel sa tak už v tento deň na pojednávaní o rozhodnutí odvolacieho súdu (porovnaj rozsudok NS ČSR z 29. novembra 1984, sp. zn. 6 Cz 56/84). V konaní bolo preukázané, že žalobca sa pojednávania pred odvolacím súdom zúčastnil, je teda nepochybné, že sa o dôvode obnovy dozvedel už na tomto pojednávaní 16. marca 2011. Od tohto dňa mu preto začala plynúť subjektívna trojmesačná lehota na podanie návrhu na obnovu konania. Keď návrh na obnovu konania podal až 28. júla 2011, podal ho oneskorene. Odvolací súd z tohto dôvodu preto správne návrh na obnovu konania zamietol.

So zreteľom na vyššie uvedené, keď dovolateľ napadol dovolaním vecne správne uznesenie odvolacieho súdu, v konaní neboli zistené vady uvedené v § 237 O.s.p. a konanie nie je postihnuté ani inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako nedôvodné zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Dovolací súd nepriznal v dovolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.), pretože jej žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová